

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/26489-1
Saksbehandler Heidi Helene Stykket Hamre

Utvalg	Møtedato
Helse- og omsorgsutvalget	10.09.2026
Bystyret	24.09.2026

Dagaktivitetssenter, samarbeid mellom Arendal kommune og Agder fylkeskommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Arendal kommune inngår samarbeid med Agder fylkeskommune ved Sam Eyde videregående skole om drift av dagaktivitetssenteret ved Myra to dager per uke i fylkeskommunal regi.
2. Arendal kommune stiller lokaler og nødvendig tilrettelegging til disposisjon for driften av de fylkeskommunale dagene.
3. Myratunet dagaktivitetssenter utvides til et fem-dagers tilbud per uke, hvorav tre driftes av Arendal kommune (som nå) og to av Agder fylkeskommune.
4. Administrasjonen gis fullmakt til å utarbeide og signere samarbeidsavtale i tråd med saksutredningen.
5. Erfaringer fra ordningen skal evalueres ett år etter oppstart.

Vedlegg

Sammendrag

Arendal kommune driver i dag Myra dagaktivitetssenter tre dager i uken, men økende behov for dagaktivitetsplasser og begrenset kapasitet på praksisplasser gjør det nødvendig å utvide tilbudet.

Et samarbeid med Agder fylkeskommune og Sam Eyde videregående skole åpner for at fylkeskommunen kan drifte senteret to dager per uke som del av opplæringen i helse- og oppvekstfag (MVOV). Dette gir flere praksisplasser i tråd med ny opplæringslov, samtidig som kommunen ivaretar sitt ansvar for dagaktivitetstilbud, særlig for hjemmeboende personer med demens. Utvidelsen vil styrke helsefremmende og forebyggende arbeid, gi mer sosialt fellesskap, økt aktivitet og bedre avlastning for pårørende. Modellen gir også

gevinster som økt kapasitet, styrket rekruttering og bedre kvalitet i tjenesten, uten store økte kostnader. Administrasjonen anbefaler avtalen og foreslår å utvide Myratunet til fem driftsdager per uke gjennom et formalisert kommunalt–fylkeskommunalt samarbeid. Administrasjonen vurderer samarbeidet som faglig, organisatorisk og økonomisk fordelaktig. Tiltaket vil styrke det samlede dagaktivitetstilbudet i kommunen, bidra til bedre utdanningskvalitet og fremme rekruttering til helsefagene. Erfaringsgrunnlaget fra Kongsberg understøtter at modellen er gjennomførbar, trygg og kvalitetsskapende.

Bakgrunn (Fakta)

Behovet for helsepersonell er økende både nasjonalt og lokalt. Arendal kommune stiller årlig til disposisjon en rekke praksisplasser for helsepersonell i ulike opplæringsløp, fra fagskoleutdanning til masternivå. Presset på praksisplasser er stort og kommunen ser derfor på ulike alternativer for å øke kapasiteten. I denne sammenheng har kommunen sett på muligheten for å etablere et samarbeid med Fylkeskommune for å sikre bedre tilgang til praksisplasser for elever ved videregående opplæring for voksne (MVOV). Arendal kommune drifter i dag Myra dagaktivitetssenter som et kommunalt tilbud tre dager per uke. Gjennom dialog mellom Arendal kommune og Agder fylkeskommune ved Sam Eyde videregående skole, er det fremkommet mulighet for å utvide tilbudet gjennom en samarbeidsmodell der fylkeskommunen tar ansvar for drift av dagaktivitetssenteret to dager per uke, som en del av skolens opplærings- og praksisvirksomhet innen helse- og oppvekstfag. Tilbudet skal benyttes for å sikre tilstrekkelig antall praksisplasser for elever ved, modulstrukturert videregående opplæring for voksne, en modell for fag- og yrkesopplæring der opplæringen er delt opp i moduler og tilpasses voksnes kompetanse og livssituasjon. Dette følger av ny opplæringslov, som trådte i kraft 1. august 2024. Herav er følgende paragrafer relevante for tiltaket

- **§ 18-1** – Opplæringa skal byggje på kompetansen den voksne allereie har og legges opp slik at den voksne raskt kan oppnå relevant kompetanse.
[\[hkdir.no\]](https://hkdir.no)
- **§ 18-3** – Rett til videregående opplæring for voksne; fylkeskommunen kan ta inn voksne til VOV selv om de ikke har fullført nivået under.
[\[hkdir.no\]](https://hkdir.no)
- **§ 18-6** – Mulighet for formidling til læreplass og alternative opplæringsløp (relevant siden MVOV ofte kobles tett mot bedrifter)

Dagaktivitetstilbudet er et viktig tiltak for hjemmeboende personer som har behov for struktur, sosialt fellesskap og aktiviteter som fremmer mestring og trygghet. Det er et økende behov for slike tjenester, både som forebyggende tiltak og som avlastning for pårørende. Dagaktivitetstilbud gir både velferdsgevinster, helsegevinster, pårørendeavlastning og har et tydelig lovfestet grunnlag – spesielt når det gjelder personer med demens.

Kommunene fikk fra **2020 en lovfestet plikt** til å tilby **dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens**, som en del av helse- og omsorgstjenesteloven § 3–2 første ledd nr. 7.

[\[helsedirektoratet.no\]](https://helsedirektoratet.no), [\[lovdata.no\]](https://lovdata.no)

Dette betyr at Arendal kommune *må* ha dagaktivitetstilbud spesielt tilrettelagt for denne målgruppen, uavhengig av økonomi eller kapasitet.

Vurderinger

Selv om det ikke er lovpålagt for eldre generelt, sier Helsenorge at kommunen kan velge å tilby dagtilbud når en person har behov for bistand, tilsyn eller meningsfulle aktiviteter.

[\[helsenorge.no\]](http://helsenorge.no)

Det inngår i kommunens overordnede omsorgsansvar og prioriteres i nasjonale føringer. Dagaktivitetssenter vil kunne være både helsefremmende samt ha en forebyggende effekt ved å bidra til at eldre får tilbud om et sosialt fellesskap, fysisk og kognitiv stimulering, bedre livskvalitet og opprettholdelse av funksjon. I sum kan den forebyggende effekten bidra til at eldre kan bo hjemme lenger.

Helsedirektoratet beskriver dagaktivitet som et sentralt tiltak for å opprettholde en meningsfull hverdag og hindre passivitet hos eldre med demens.

[\[helsedirektoratet.no\]](http://helsedirektoratet.no)

Tiltak som kan utsette eller hindre behov for sykehjemsplass og bidra til at eldre mestrer hverdagen lenger hjemme, gir også store økonomiske gevinster for kommunen.

Dagaktivitetstilbud vil også kunne gi pårørende avlastning i hverdagen, samtidig som det gir struktur i hverdagen, opplevd trygghet og pauser for pårørende som ofte står i krevende omsorgssituasjoner over tid.

Tilbudene kan inneholde:

- felles måltider
- turer og uteaktiviteter
- sosiale aktiviteter
- fysisk trening
- kognitive aktiviteter (avislesing, quiz, musikk)

[\[aldringoghelse.no\]](http://aldringoghelse.no)

Dette er aktivitetstyper som er dokumentert å styrke både fysisk og psykisk helse.

Arendal kommune bør ha dette tilbudet fordi kommunen har

- en stor gruppe eldre over 67, som øker frem mot 2030.
- Mange hjemmeboende eldre og personer med demens.
- En demensandel som følger nasjonal trend; stadig flere får diagnosen.
- Et strategisk mål om å satse på hjemmetjenester og forebygging (i tråd med nasjonale føringer).

Et godt dagaktivitetstilbud:

- avlaster hjemmebaserte tjenester
- gir trygghet i hele omsorgskjeden
- reduserer belastningen på sykehjem
- sikrer at kommunen følger lovpålagte krav

Administrasjonen foreslår å etablere et formalisert samarbeid der:

- Agder fylkeskommune, ved Sam Eyde videregående skole, drifter dagaktivitetssenteret to dager per uke i 100 % fylkeskommunal regi.
- Arendal kommune stiller lokaler til disposisjon og tilrettelegger for drift, herunder koordinering, rekruttering av brukere og nødvendig praktisk tilrettelegging.
- Modellen innebærer en utvidelse fra dagens tre dager med kommunal drift til totalt fem driftsdager per uke, hvorav tre dager driftes av kommunen og to av fylkeskommunen.
- Samarbeidet har potensiale til å kunne videreutvikles ved andre kommunale aktivitetssentre i takt med økt erfaringsgrunnlag.

Myratunet dagaktivitetssenter har et stabilt brukergrunnlag og godt omdømme blant brukere og pårørende. Kapasiteten er imidlertid begrenset av at tilbudet kun er åpent tre dager per uke. Det meldes om økende etterspørsel og behov for utvidet åpningstid. Det er i dag knapphet på plasser ved dagaktivitetssentrene. Et formalisert samarbeid med Fylkeskommunen vil både kunne bidra til å redusere utfordringen med mangel på plasser

ved dagaktivitetssentrene og sikre et økt antall praksisplasser for å utdanne flere helsefagarbeidere.

Foreslått samarbeidsmodell

Den foreslåtte løsningen bygger på en integrert modell mellom kommunal helse- og omsorgstjeneste og videregående opplæring:

- Elever ved helse- og oppvekstfag vil benytte dagaktivitetssenteret som arena for praksis og opplæring.
- Faglærere ved Sam Eyde VGS vil ha ansvar for veiledning og drift på de fylkeskommunale dagene.
- Kommunens fagenhet vil fortsatt ha overordnet ansvar for tjenesteinnhold og koordinering av tilbudet for brukerne.

Denne modellen er i tråd med styrkingen av tverrsektorielt samarbeid, kompetanseutvikling og fremtidig rekruttering til helse- og omsorgstjenestene.

Erfaringsgrunnlag fra Kongsberg fylkeskommune

Kongsberg fylkeskommune har gjennom flere år gjennomført en tilsvarende samarbeidsmodell mellom videregående skole og dagaktivitetstilbud. Erfaringene derfra viser:

- Økt kapasitet og mer forutsigbar åpningstid for brukerne.
- Bedret kvalitet i aktivitetstilbudet gjennom tilføring av flere fagpersoner og aktive elever.
- Styrket praksisnær opplæring for elever, med høy grad av relevans for fremtidig yrkesutøvelse.
- Positiv effekt på rekruttering, særlig til helsefagarbeiderutdanningen.
- Godt omdømme blant pårørende og styrket samarbeid mellom skole og kommunale tjenester.

Kongsberg-modellen vurderes som en vellykket kombinasjon av kompetanseutvikling og tjenesteforbedring, og gir dermed et solid grunnlag for overføringsverdi til Arendal kommune.

Fordeler for Arendal kommune

- Økt åpningstid ved Myra dagaktivitetssenter uten tilsvarende økning i kommunens driftskostnader.
- Tilgang på ekstra arbeidskraft og fagkompetanse gjennom Sam Eyde VGS.
- Styrket fagmiljø og bedre kontinuitet i tilbudet.
- Rekrutteringsgevinst gjennom at elever får et nært møte med kommunale tjenester.
- Bedre tilbud for brukere og pårørende, med økt sosialt fellesskap og redusert ensomhet.

Juridiske vurderinger

- Samarbeidet må reguleres gjennom en formell samarbeidsavtale, der ansvar, oppgaver, risikovurderinger og rutiner for kvalitetssikring tydeliggjøres. Dette er i tråd med krav i helse- og omsorgstjenesteloven, opplæringsloven og kommuneloven.
- Det vurderes som uproblematisk å inngå avtale av denne typen.

Kommuneplanens føringer

Drift av dagaktivitetssentre i Arendal kommune følger av flere av kommunes overordnede planer. Herav «Plan for helse- og levekår 2015 – 2030»

Vurdering av klimakonsekvenser

Ikke relevant for saken

Økonomiske konsekvenser

Kommunens bidrag består primært av:

- Tilgjengeliggjøring og drift av lokaler og enkel matservering. Kostnader til mat vil dekkes inn gjennom ordinære satser for dag aktivitet. Mat/matvarer bestilles på samme måte og på lik linje med kommunalt driftede plasser.
- Tildelingskontoret vil administrere ledige plasser, innbyggere betaler egenandel på lik linje med øvrige plasser ved dagaktivitessentre

Agder fylkeskommune bærer kostnadene knyttet til:

- Personell og drift knyttet til de fylkeskommunale dagene.
- Lærere og elevressurser.
- Eventuelle faglige utviklingskostnader.

Den foreslåtte modellen vurderes som økonomisk gunstig og bærekraftig.

Driftsmessige konsekvenser

Får ingen driftsmessige konsekvenser utover det egenandelen vil dekke.

Konsekvenser for folkehelsen

Kommunen utvider tilbudet for innbyggere som er i behov av opphold på dagaktivitetssenter, hvilket ofte gir avlastning for pårørende. Således profiterer både pasient og pårørende som en konsekvens av utvidet tilbud.

Vurderinger av barns beste

Ikke relevant

Alternative løsninger

Antall dagaktivitets plasser opprettholdes som i dag.

Konklusjon

Samarbeidsmodellen mellom Arendal kommune og Agder fylkeskommune styrker både kapasitet, kvalitet og rekruttering i dagaktivitetstilbudet, samtidig som den møter lovpålagte krav og økende behov hos hjemmeboende eldre. Modellen gir et bærekraftig, forebyggende og helsefremmende tilbud uten vesentlige kostnadsøkninger. Erfaringer fra andre kommuner viser at løsningen er trygg, gjennomførbar og tjenesteforbedrende. Det anbefales derfor å etablere samarbeidet og utvide Myratunet til et femdagers tilbud.